

A9-0155/2023

25.4.2023

MIETINTÖ

aiheesta ”Omat varat: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle”
(2022/2172(INI))

Budjettivaliokunta

Esittelijät: José Manuel Fernandes, Valérie Hayer

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	15
PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	22
YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN KIRJE.....	27
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	31
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	32

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

**aiheesta ”Omat varat: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle”
(2022/2172(INI))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311 artiklan,
- ottaa huomioon 29. maaliskuuta 2007 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin omien varojen järjestelmän tulevaisuudesta¹,
- ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)²,
- ottaa huomioon joulukuussa 2016 annetun omia varoja käsittelevän korkean tason työryhmän loppuraportin EU:n tulevasta rahoituksesta sekä siinä esitetyt suositukset,
- ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053³,
- ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen⁴ (toimielinten välinen sopimus),
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2022 antamansa päätöslauselman monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio⁵,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 muuttamisesta (COM(2021)0570),
- ottaa huomioon komission tiedonannon EU:n talousarvion uusista omista varoista (COM(2021)0566),

¹ EUVL C 27 E, 31.1.2008, s. 214.

² EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

³ EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁴ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0450.

- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2020 vahvistamansa kannan esitykseen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä⁶,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 1965 antamansa päätöslauselman Euroopan komission ehdotuksista yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) rahoituksesta ja omien varojen luomisesta ETY:lle⁷,
- ottaa huomioon 21. huhtikuuta 1970 tehdyn neuvoston päätöksen jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien korvaamisesta yhteisöjen omilla varoilla⁸,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten sekä Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen tiettyjen talousarviota koskevien määräysten muuttamisesta 22. huhtikuuta 1970 tehdyn sopimuksen⁹ (Luxemburgin sopimus),
- ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2022 hyväksytyt tarkistuksensa ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY, markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 sekä asetuksen (EU) 2015/757 muuttamisesta¹⁰,
- ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2022 hyväksytyt tarkistuksensa ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismin perustamisesta¹¹,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2020 hyväksymänsä kannan esitykseen neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta¹²,
- ottaa huomioon 21. heinäkuuta 2020 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon pilottihankkeen toteuttavuustutkimuksesta Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen seurauksena jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden sosiaalisesta uudelleenkäytöstä¹³,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
- ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan ja perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnot,

⁶ EUVL C 385, 22.9.2021, s. 256.

⁷ https://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament_resolution_on_commission_proposals-en-9c67ed5c-af04-4eab-bf89-445996e987f1.html.

⁸ EYVL L 94, 28.4.1970, s. 19.

⁹ EYVL L 2, 2.1.1971, s. 1.

¹⁰ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0246.

¹¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0248.

¹² EUVL C 445, 29.10.2021, s. 240.

¹³ PP 07 23 05.

- ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan kirjeen,
 - ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0155/2023),
- A. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 311 artiklan mukaan unioni huolehtii siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat, ja talousarvio rahoitetaan kokonaisuudessaan unionin omin varoin, sanotun kuitenkin rajoittamatta muita tuloja; ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 311 artiklan mukaan neuvosto kuulee Euroopan parlamenttia ennen omia varoja koskevan päätöksen hyväksymistä;
- B. katsoo, että bruttokansantuloon perustuvien maksuosuuksien korkean tason vuoksi talousarviopäätökset ovat liian riippuvaisia jäsenvaltioista; ottaa huomioon, että unionin talousarviota rahoitetaan myös tullimaksuista ja arvonnlisäverosta (ALV) saatavilla aidoilla omilla varoilla, ja toteaa, että jäsenvaltioilla on taipumus pitää näitä unionin talousarvioon maksaminaan kansallisina rahoitusosuuksina;
- C. toteaa, että unionin tuomioistuin on katsonut, että ”parlamentin budjettivallan käyttäminen täysistunnossa on [...] perustavanlaatuinen hetki Euroopan unionin demokraattisessa elämässä”¹⁴;
- D. ottaa huomioon, että oikeudellisesti sitovaan toimielinten väliseen sopimukseen sisältyvä uusien omien varojen käyttöönottoa koskeva etenemissuunnitelma velvoittaa toimielimet pitämään unionin talousarvion rahoitusta koskevan kysymyksen poliittisen asialistan kärjessä, jotta voidaan varmistaa toteuttamiskelpoinen ratkaisu NextGenerationEU-välineen yhteydessä syntyneiden velkojen jälleerahoittamiseksi, ja että etenemissuunnitelmassa todetaan, että komissio voisi sisällyttää uusien omien varojen toiseen koriin finanssitransaktioveron ja yrityssektoriin liittyvän taloudellisen tuen tai uuden yhteisen yhtiöveropohjan;
- E. ottaa huomioon, että NextGenerationEU-välineen lainojen takaisinmaksu, Venäjän Ukrainaan kohdistaman provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset häiriöt, inflaation voimakas vaikutus unionin talousarvioon ja puhtaan energiateknologian tuotannon tulevaisuuden muovaamista koskeva kiihtyvä globaali kilpailu, jota kiristävät maailmanmahtien mittavat julkiset tukitoimet, kuten Yhdysvaltojen laki inflaation alentamisesta, sekä unionin muut uudet haasteet korostavat tarvetta arvioida uudelleen unionin omien varojen järjestelmää siten, että siinä hyödynnettäisiin täysimääräisesti uusien aitojen omien varojen potentiaalia, jotta voidaan varmistaa unionin talousarvion kestävä rahoitus pitkällä aikavälillä;
- F. ottaa huomioon, että covid-19-pandemiolla on ollut suuria vaikutuksia EU:n sosiaaliseen rakenteeseen ja talouteen ja että se aiheuttaa pitkän aikavälin haasteita taloudelliselle ja sosiaaliselle elpymiselle; katsoo, että pandemia paljasti Euroopassa merkittäviä rahoitustarpeita, joihin voidaan parhaiten vastata keskeisiä toimintapolitiikkoja koskevilla yhteisillä toimilla;

¹⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio 2. lokakuuta 2018, Ranskan tasavalta vastaan Euroopan parlamentti, asia C-73/17, ECLI:EU:C:2018:787, 35 kohta.

- G. ottaa huomioon, että 9. toukokuuta 2022 annettuun Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin sisältyy täysistunnossa sovittu ehdotus, jonka mukaan ”EU:n täytyy ottaa huomioon Ukrainan sodan sosiaalinen ja taloudellinen vaikutus sekä EU:n talouden ohjausjärjestelmän ja uuden geopoliittisen tilanteen välinen yhteys ja lujitettava omaa talousarviotaan uusilla omilla varoilla”; ottaa huomioon, että Euroopan tulevaisuuskonferenssissa EU:n kansalaiset ehdottivat sekä unionin talousarvion vahvistamista uusilla omilla varoilla¹⁵ että sitä, että parlamentin olisi päätettävä unionin talousarviosta samalla tavalla kuin kansallisilla parlamenteilla on oikeus päättää talousarviosta kansallisella tasolla¹⁶;
- H. toteaa, että parlamentti on jo kertonut kannattavansa kaikkien alennusten ja korjausten poistamista, alv-perusteisten omien varojen yksinkertaistamista, EU:n talousarvion yhtenäisyyttä ja sakkujen ja maksujen käyttämistä unionin talousarvion lisätuloina;
- I. ottaa huomioon, että komissio esitti joulukuussa 2021 lainsäädäntöehdotuksen, jolla otetaan käyttöön kolme uutta omien varojen luokkaa, jotka perustuvat päästökauppajärjestelmään, hiilirajamekanismiin ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) kansainvälistä yhteisöverotusta koskevan yleissopimuksen ensimmäiseen pilariin;
- J. ottaa huomioon, että parlamentin 23. marraskuuta 2022 antamassa kannassa ehdotukseen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 muuttamisesta¹⁷ kannatettiin laajalti kyseistä ehdotusta ja pidettiin sitä tärkeänä, joskin riittämättömänä askeleena; ottaa huomioon, että neuvosto käsittelee edelleen ehdotusta;
- K. ottaa huomioon, että päästökauppajärjestelmää ja hiilirajamekanismia koskeva alakohtainen lainsäädäntö on määrä hyväksyä vuoden 2023 toisella neljänneksellä; ottaa huomioon, että OECD:n sopimuksen ensimmäistä pilaria koskeva monenvälinen yleissopimus ja sen yhdenmukainen täytäntöönpano unionin tasolla ovat vielä puolitieissä;
- L. ottaa huomioon, että ensimmäiset merkit kierrätettäväksi kelpaamattomaan muoviin perustuvien omien varojen myönteisistä toimintapoliittisista vaikutuksista on havaittu;

EU:n talousarvion tulopolitiikan uudistamisen tarve

1. toteaa, että EU:n rahoitus on kriittisessä vaiheessa, jossa uudistusten tekemättä jättäminen vaikuttaisi erittäin haitallisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, sen toimintapolitiikkoihin, tavoitteisiin sekä kansalaisten ja sijoittajien luottamukseen unioniin;
2. korostaa unionin talousarvion ratkaisevaa ja kasvavaa merkitystä unionin keskeisten poliittisten tavoitteiden, lippulaivaohjelmien ja kriisireagointivalmiuden toteuttamisessa; korostaa, että EU:lla on monia haasteita, kuten avoimen strategisen riippumattomuuden rakentaminen erityisesti teollisuuspolitiikan, terveydenhuollon,

¹⁵ Euroopan tulevaisuuskonferenssi, 16. ehdotus.

¹⁶ Euroopan tulevaisuuskonferenssi, 39. ehdotus.

¹⁷ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0404.

avaruusalan, elintarvikkeiden, raaka-aineiden, kemikaalien ja selviytymiskyvyn suhteen, riippuvuuden katkaiseminen Venäjän fossiilisista polttoaineista, vihreän ja digitaalisen siirtymän edistäminen jättämättä ketään jälkeen, ilmastonmuutoksen ja biodiversiteettikriisin torjuminen, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpano, sukupuolten tasa-arvon varmistaminen, terveysunionin ja energiaunionin valmiiksi saaminen sekä muun muassa puolustusyhteistyöhön, pelastuspalveluun ja avaruusalaan liittyvien tärkeiden yhteisten hankkeiden rahoittaminen; muistuttaa, että komissio on todennut, että Euroopassa käytävästä sodasta johtuvat odottamattomat tarpeet ylittävät selvästi nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä käytettävissä olevat varat; katsoo, että kaikki uudet unionin toimintapolitiikat ja haasteet edellyttävät uusia rahoitusvaroja ja lisää uusia resursseja;

3. muistuttaa tässä yhteydessä, että unionin talousarvion vakaa, luotettava ja häiriönsietokykyinen rahoitus edellyttää monipuolista ja laajennettua omien varojen valikoimaa; on vakuuttunut siitä, että hyvin suunniteltuun unionin omien varojen uudistukseen liittyy valtavia mahdollisuuksia paitsi vahvistaa unionin talousarviotarpeiden rahoitusta myös tehostaa sen politiikkatoimien tuloksia, parantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden välistä talousarvion tasapainoa ja tuoda lisäarvoa koko julkiseen talouteen;
4. muistuttaa, että unioni on velvollinen maksamaan takaisin EU:n elpymissuunnitelman puitteissa lainattujen varojen pääoman ja korot; muistuttaa tässä yhteydessä, että unionin toimielimet ovat hyväksyneet takaisinmaksusuunnitelman oikeudellisesti sitovassa toimielinten välisessä sopimuksessa, jossa vahvistetaan etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi lainakustannusten täysimääräistä kattamista varten; muistuttaa tässä yhteydessä, että unionin AAA-luokitus valtion kaltaisena lainanottajana riippuu muun muassa siitä, miten luotettavasti ja uskottavasti toimielimet noudattavat poliittista sitoumustaan ottaa käyttöön uusia omia varoja; muistuttaa, että Euroopan unionin elpymisvälineen (NextGenerationEU) takaisinmaksukustannuksilla ja niiden vaihtelulla on jo kielteinen vaikutus unionin talousarvioon, ja kehottaa komissiota jälleen tarkastelemaan NextGenerationEU-välinettä monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnissa ja asettamaan NextGenerationEU-välinettä koskevan budjettikohdan monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien yläpuolelle;
5. muistuttaa edellä mainitusta 23. marraskuuta 2022 antamastaan kannasta ehdotukseen omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen muuttamisesta; muistuttaa kannattavansa laajalti aloitetta ottaa käyttöön kolme uutta tulolähdettä, jotka perustuvat päästökauppajärjestelmään, hiilirajamekanismiin ja OECD:n ensimmäisen pilarin tuottoihin;
6. ilmaisee suuret odotuksensa siitä, että päästökauppajärjestelmään ja hiilirajamekanismiin perustuvien omien varojen myötä voidaan vihdoinkin vastata pitkäaikaiseen vaatimukseen siitä, että unionin talousarvion tulot olisivat tiiviimmin yhteydessä ympäristöpolitiikkaan ja ilmastotoimien valtavirtaistamiseen kaikissa meno- ja tulopolitiikoissa; panee merkille, että hiilirajamekanismia ja päästökauppajärjestelmää koskevat alakohtaiset neuvottelut ovat johtaneet sopimukseen; panee tyytyväisenä merkille, että päästökauppadirektiivin ja hiilirajamekanismia koskevan asetuksen oikeudelliset tekstit ovat edelleen täysin yhteensopivia omia varoja koskevan ehdotuksen kanssa; kehottaa unionin toimielimiä

arvioimaan perusteellisesti tuloarvioiden vaikutuksia; vaatii, ettei tällaisia analyyseja käytetä tekosyynä päätöksenteon estämiselle, ja kehottaa neuvostoa etenemään mahdollisimman pikaisesti asiaa koskevien lainsäädäntötekstien hyväksymisessä; toteaa lisäksi, että hyvin pitkällä aikavälillä vihreiden omien varojen tuotto pienenee hiilestä irtautumisen edetessä suunnitelmien mukaisesti;

7. toteaa, että omia varoja koskevassa ehdotuksessa oleva viittaus OECD:n ja G20-maiden ensimmäistä pilaria koskevan sopimuksen tuotoista saataviin omiin varoihin on saatettava ajan tasalle monenvälisen yleissopimuksen ja siihen liittyvän unionin direktiivin mukaisesti, jotta säännökset voidaan panna täytäntöön jäsenvaltioissa yhdenmukaisella tavalla; on kuitenkin hyvin huolissaan siitä, että ensimmäisen pilarin uudistusta koskevat neuvottelut etenevät liian hitaasti maailmanlaajuisella tasolla;
8. katsoo, että nämä uudet omat varat ovat tarpeen, jotta eurooppalaisten seuraava sukupolvi ei joutuisi kärsimään NextGenerationEU-välineen yhteydessä lainattujen varojen pääoman ja korkojen takaisinmaksusta joko siten, että veronmaksajien taakka lisääntyy tai että tavanomaisia unionin ohjelmia leikataan, mikä vaikuttaisi suoraan edunsaajiin ja hankkeiden toteuttajiin; on vahvasti sitä mieltä, että unionin toimielinten ja poliittisten toimijoiden olisi tiedotettava kansalaisille selkeämmin unionin talousarvion ja sen tulopuolen ansioista; panee merkille eurooppalaisten oikeutetun vaatimuksen sosiaalisen ja verotuksellisen oikeudenmukaisuuden lisäämisestä; varoittaa kaikista pyrkimyksistä vähentää unionin yleisten toimintapolitiikkojen rahoitusta, jotta unionin velkaa voitaisiin maksaa takaisin, koska tämä vaarantaisi unionin pitkän aikavälin tavoitteet, kuten taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen lähentymisen, tutkimuksen ja innovoinnin tai vihreän ja digitaalisen siirtymän;
9. pitää valitettavana, että nykyisen rahoitustavan vuoksi kansalliset talousarviorajoitukset vaikuttavat unionin talousarvioon, mistä syntyy laskupainetta sen jo ennestään vaatimattomaan kokonaisuuteen ja mikä johtaa ”oikeudenmukaisen palautuman” logiikkaan, joka ei täysin vastaa unionin yhdyntymisen ytimessä olevaa yhteisvastuuperiaatetta; katsoo, että tämä rakenne on yksi tärkeimmistä syistä, jotka estävät unionia hoitamasta kaikkia tehtäviään ja sitoumuksiaan tehokkaasti; on erittäin huolissaan siitä, että omien varojen järjestelmän nykyaikaistaminen on edennyt hitaasti Euroopan yhteisöjen perustamisen jälkeen;
10. pitää valitettavana, että neuvosto ei ole vielä hyväksynyt uusien omien varojen ensimmäistä koria; kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään neuvostossa viipymättä ja kiireellisesti 14. joulukuuta 2021 annettuun ensimmäiseen pakettiin kuuluvat uudet omat varat; on kuitenkin syvästi huolissaan siitä, että uusista omista varoista saatavat määrät eivät riitä kattamaan kaikkia NextGenerationEU-välineen takaisinmaksuja ja lainakustannuksia (joiden arvellaan olevan keskimäärin ainakin 15 miljardia euroa vuodessa vuoteen 2058 asti); kehottaa siksi komissiota esittämään seuraavat ehdotukset mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä; vaatii, että näissä ehdotuksissa otetaan huomioon tässä esitetyt parlamentin painopisteet;

EU:n rahoituslähteiden monipuolistaminen ja uuden tulotasapainon löytäminen

11. kehottaa kaikkia toimijoita jatkamaan ponnisteluja uusien, mieluiten aitojen, omien varojen ja muiden tulolähteiden löytämiseksi unionin talousarvioon, jotta voidaan kattaa

täysimääräisesti NextGenerationEU-välineen yhteydessä lainattujen varojen pääoman ja korkojen takaisinmaksusta odotettavissa olevat kokonaismenot ja vahvistaa unionin talousarviota, jossa on hylättävä ”yksi prosentti EU:n BKT:stä” -periaate; uskoo, että uusien omien varojen käyttönotolla, joka ylittää oikeudellisesti sitovan toimielinten välisen sopimuksen vaatimukset, saavutettaisiin kestäviä hyötyjä sekä unionin toimintapolitiikkojen toteuttamisessa että unionin maineen takaamisessa luotettavana ja pätevänä lainan liikkeeseenlaskijana;

12. korostaa, että unionin uusien omien varojen tuottojen on oltava riittävä kattamaan unionin joukkovelkakirjojen velanhoito, mukaan lukien korkokulut, mutta myös ylläpitämään ja helpottamaan tarvittavia eurooppalaisia investointeja vuoden 2026 jälkeen;
13. katsoo, että unionin talousarvion tulopuolta olisi käytettävä strategisesti vahvistamaan unionin kilpailukykyä ja kestävyyttä sekä edistämään EU:ssa innovointia sekä sosiaalista, verotuksellista ja ympäristöön liittyvää oikeudenmukaisuutta; korostaa, että vihreitä omia varoja olisi täydennettävä yrityssektorin veropohjaisilla omilla varoilla, jotta varmistetaan riittävyys, verotuksen vastaavuus (unionista ja sen avoimista markkinoista hyötyvien toimijoiden olisi myös osallistuttava oikeudenmukaisesti sen rahoitukseen) ja yleinen oikeudenmukainen jakautuminen jäsenvaltioiden ja sektoreiden kesken;
14. painottaa, että ilmasto- ja biodiversiteettikriiseihin vastaaminen luo tarpeen yhä uusien varojen käyttönotolle ja unionin nykyisten kannustavien toimintapolitiikkojen uudelleenarvioinnille; uskoo vahvasti, että unionin talousarvion tulopuolta voidaan käyttää sekä joidenkin kielteisten toimintamallien torjumiseen että mahdollistamaan investoinnit vihreään siirtymään hiilineutraalin talouden saavuttamiseksi; painottaa näiden toimintapolitiikkojen merkitystä vuosien 2030 ja 2050 tavoitteiden saavuttamisessa erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen ja fossiilisista polttoaineista luopumisen osalta;

Yhteisöverotus (BEFIT)

15. odottaa kiinnostuneena vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä esitettävää komission aloitetta, joka liittyy yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevaan kehykseen (BEFIT); kehottaa komissiota ehdottamaan unionin yhteistä yhteisöverotuksen säännöstöä, joka perustuisi yhteisen veropohjan keskeisiin ominaisuuksiin ja voittojen jakamiseen jäsenvaltioiden kesken käyttämällä BEFIT-sääntöihin perustuvaa kaavaa tai yhteisöveropohjan kaavamaista jakoa ja muodostaisi uuden omien varojen lähteen etenemissuunnitelman hengessä; odottaa, että näihin yhteisöveroon perustuviin omiin varoihin sovellettavassa uudessa lähestymistavassa puututaan yhteisöverotuksen kansallisiin eroihin, jotka ovat tähän mennessä estäneet omat varat tällä alalla, ja mahdollistetaan soveltamisalan laajentaminen siten, että se kattaisi useampia sisämarkkinoilla toimivia yrityksiä kuin vain muutaman suurimman ja kannattavimman monikansallisen yrityksen, joihin sovelletaan OECD:n ensimmäistä pilaria koskevaa sopimusta; varoittaa, että jos OECD:n ensimmäistä pilaria koskevia neuvotteluja ei saada päätökseen kohtuullisessa ajassa, komission olisi harkittava muita sisämarkkinoilla toimivilta suuryrityksiltä saatavien tulojen lähteitä;

EU:n oikeudenmukainen rajamekanismi

16. pitää valitettavana, että tiettyjen unionin sisämarkkinoille tulevien tuotteiden tuotantoketjuissa on mukana kolmansien maiden työntekijöitä, jotka eivät saa kohtuullista palkkaa ja jotka joissakin tapauksissa elävät äärimmäisessä köyhyydessä; huomauttaa, että tällaisten hyödykkeiden tuonti unioniin aiheuttaa epäreilua kilpailua (sosiaalinen polkumyynti);
17. kehottaa näin ollen komissiota toteuttamaan sidosryhmien kuulemisen ja perusteellisen vaikutustenarvioinnin mahdollisesta oikeudenmukaista rajamekanismia koskevasta lainsäädäntöehdotuksesta, jonka mukaan tavaroita unionin sisämarkkinoille tuovien yritysten on maksettava maailmanlaajuisessa toimitusketjussaan EU:n ulkopuolisissa maissa työskenteleville työntekijöille päiväpalkkaa, joka ylittää maan köyhyysrajan ja riittää siihen, että he välttyvät asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen määrittelemältä absoluuttiselta köyhyydeltä; painottaa, että jos yritys tuo unionin sisämarkkinoille sellaisten työntekijöiden EU:n ulkopuolisissa maissa valmistamia tuotteita, joiden palkka on tällaisessa säädöksessä vahvistettua rajaa matalampi, sen olisi maksettava maksu, joka vastaa tämän rajan ja työntekijöiden saaman todellisen korvauksen välistä erotusta; katsoo, että tällaisen toimenpiteen täytäntöönpanosta aiheutuvista maksuista syntyvien tuottojen olisi kerrytettävä unionin talousarviota; odottaa komission antavan arvion tällaisen toimenpiteen vaikutuksista työoloihin EU:n ulkopuolisissa maissa ja siitä, onko se yhteensopiva asiaa koskevien WTO:n sääntöjen kanssa; katsoo, että tällainen toimenpide voisi parantaa sellaisten unionissa tuotantoa harjoittavien yritysten kilpailukykyä, jotka noudattavat tiettyjä työnormeja, työoloja ja palkkatasoja; kehottaa komissiota ottamaan oikeudenmukaista rajamekanismia harkitessaan huomioon kokemukset, joita on saatu unionissa ja muualla maailmassa käytössä olevista vastaavista mekanismeista, kuten hiilirajamekanismista;

Finanssitransaktiovero

18. kehottaa jälleen komissiota sisällyttämään rahoituspalvelut, myös rahoitustoimet, omien varojen toiseen koriin; kehottaa siksi komissiota harkitsemaan unionin laajuista finanssitransaktioveroa; vetoaa tässä yhteydessä komissioon ja tiiviimmästä yhteistyöstä käytäviin neuvotteluihin osallistuviin jäsenvaltioihin, jotta ne tekisivät kaikkensa sen eteen, että finanssitransaktioverosta päästäisiin sopimukseen ennen kesäkuun 2023 loppua; rohkaisee muita jäsenvaltioita liittymään neuvotteluihin; katsoo, että finanssitransaktioverosta omina varoina saatavat tulot voivat olla suuret, mikä helpottaisi NextGenerationEU-välineestä syntyneiden velkojen takaisinmaksua ja lisäisi varoja unionin painopisteiden rahoittamiseen; korostaa, että kaikkiin ehdotuksiin olisi liitettävä perusteellinen vaikutustenarviointi, niillä olisi edistettävä unionin poliittisia tavoitteita ja niissä olisi noudatettava unionin toissijaisuusperiaatetta;
19. kehottaa kiinnittämään huomiota yritysten osakkeiden kasvavaan takaisinostoon unionissa; kehottaa komissiota arvioimaan yritysten osakkeiden takaisinostoa koskevan valmisteveron toteutettavuutta, koska se mahdollistaisi uusien varojen tuottamisen ja vähentäisi kannustimia tälle yhä yleistyvälle käytännölle, joka palkitsee ulkomaisia osakkeenomistajia investointien kustannuksella; kehottaa tässä yhteydessä komissiota arvioimaan tällaisen valmisteveron mahdollisia vaikutuksia sisämarkkinoihin ennen

ehdotusten antamista; kehottaa komissiota arvioimaan lisävaihtoehtona yhteistä ja standardoitua lähdeverokehystä;

Kryptovaluuttavero

20. ehdottaa, että otetaan käyttöön kryptovaroja koskeva EU:n vero, jonka tulot ohjattaisiin unionin talousarvioon uusina omina varoina; huomauttaa, että kryptovarojen maailmanmarkkinat ovat kasvaneet nopeasti (vaikkakin epävakaisesti) vuoden 2008 kriisistä lähtien ja että toukokuussa 2021 niiden pääoma oli jopa kaksi biljoonaa euroa; toteaa, että kryptovaroja aletaan vähitellen pitää todellisena maksuvälineenä ja investointistrategioiden osana; korostaa, että kryptovarojen sääntely ja verotus unionin tasolla on tehokkaampaa kuin kansallisella tasolla, kun otetaan huomioon niiden suuri liikkuvuus ja rajatylittävä ulottuvuus; korostaa tässä yhteydessä, että kryptovaroja koskeva EU:n vero edistäisi kryptovaroja koskevan yhdenmukaistetun verokehysten syntymistä, vastaisi paremmin kryptovarojen markkinoiden rajatylittävää luonnetta ja kannustaisi hyväksymään veronormeja maailmanlaajuisesti;
21. korostaa, että kryptovaroille on useita verotusvaihtoehtoja, kuten kryptovaroihin liittyvästä toiminnasta saatavista pääomavoitoista kannettava vero (joka perustuu yhdenmukaiseen verokantaan kaikissa jäsenvaltioissa), kryptovaroilla tapahtuvista liiketoimista kannettava vero tai kryptovarojen louhintaa ja kauppaa koskeva vero, joka määritetään niiden sähkökulutuksen ja ympäristövaikutusten perusteella; kehottaa komissiota arvioimaan näiden vaihtoehtojen vaikutusta Euroopan kryptovarojen markkinoihin, arvioimaan mahdollisia tuloja ja esittämään konkreettisen ehdotuksen;

Digitaalitalous

22. toteaa jälleen, että edellä mainitussa 23. marraskuuta 2022 antamassaan kannassa parlamentti totesi, että jos OECD:n tasolla ei saavuteta selkeää edistystä monenvälisen yleissopimuksen aikaansaamisessa vuoden 2023 loppuun mennessä, olisi tehtävä lainsäädäntöehdotus digitaaliverosta tai vastaavasta toimenpiteestä, joka voidaan ottaa käyttöön yksipuolisesti ja joka voi toimia perustana unionin omille varoille, jotka tuottavat tuloja vuoteen 2026 mennessä; panee tyytyväisenä merkille, että keskustelu suurten digitaalialan sisällöntuottajien osallistumisesta verkkokustannuksiin jatkuu edelleen;
23. toteaa lisäksi, että datatalouden laajentuminen Euroopassa on johtanut dataliikenteen jyrkkään kasvuun erityisesti pandemian aikana ja tuonut merkittäviä taloudellisia hyötyjä suurille internetyrityksille ja koko televiestintäalalle; ottaa huomioon tietovirtojen ympäristövaikutukset; kehottaa komissiota määrittämään ja arvioimaan toimenpiteitä, joilla voidaan optimoida dataliikennettä ja vähentää sen hiilijalanjälkeä, myös taloudellisten kannustimien avulla;

Tilastoihin perustuvat omat varat

24. katsoo, että tilastoihin perustuvista kansallisista rahoitusosuuksista muodostuvilla omilla varoilla on suuri potentiaalinen lisäarvo, sillä ne kannustavat jäsenvaltioita unionin tason toimintapolitiikkojen määrätietoiseen täytäntöönpanoon ja palkitsevat siitä; kehottaa komissiota arvioimaan ja simuloimaan sellaisten kansallisten rahoitusosuuksien vaikutusta, jotka on laskettu sosiaali- tai ympäristöalojen tilastojen

perusteella, sillä näistä aloista on vuosittain saatavilla kattavia, luotettavia, yhteisiä ja yhdenmukaistettuja Eurostatin tietoja;

25. katsoo, että tällaisten tilastoihin perustuvien kansallisten rahoitusosuuksien tarkkaa soveltamisalaa ja määrää voitaisiin skaalata ja kalibroida siten, että varmistetaan seuraavan omien varojen korin yleinen oikeudenmukainen jakautuminen; katsoo, että tällainen kattava ja hyvin kalibroitu omien varojen kori voisi korvata ja tehdä tarpeettomiksi kaikki keinotekoiset vähennykset, kertakorvauksina maksettavat hyvitykset tai korjausmekanismit tulopuolella, jotka vaarantavat omia varoja koskevan politiikan johdonmukaisuuden ja kannustavuuden;
26. kehottaa erityisesti ottamaan käyttöön sukupuolten palkkaeroon perustuvat omat varat; toteaa, että tämän mekanismin puitteissa bruttokansantuloon perustuvat maksusuudet korvattaisiin uudella jakoperusteella, jossa jäsenvaltioiden, joissa sukupuolten palkkaero on suurempi, on maksettava oikeasuhteisesti enemmän kuin jäsenvaltioiden, joissa sukupuolten palkkaero on pienempi;
27. kehottaa selvittämään mahdollisuutta ottaa käyttöön uusia omia varoja, jotka liittyvät muihin jätelajeihin kuin muovipakkausjätteeseen, koska siten voitaisiin muun muassa kannustaa jäsenvaltioita lisäämään uudelleenkäytettäväksi ja materiaalien hyödyntämiseen päätyvän jätteen osuutta ja siten edistää kiertotalouden tavoitetta;
28. kehottaa ottamaan käyttöön biojätteeseen perustuvat omat varat; toteaa, että tämän mekanismin puitteissa bruttokansantuloon perustuvat maksusuudet korvattaisiin uudella jakoperusteella, jossa vähemmän biojätettä kierrättävien jäsenvaltioiden on maksettava enemmän kuin enemmän biojätettä kierrättävien jäsenvaltioiden; pyytää komissiota arvioimaan, voitaisiinko myös ottaa käyttöön mekanismi, jolla kannustetaan vähentämään vaarallisen jätteen syntymistä ja tukemaan sen puhdistamista jätteen kierrätyksen helpottamiseksi;
29. kehottaa ottamaan käyttöön elintarvikejätteeseen perustuvat omat varat; toteaa, että tämän mekanismin puitteissa bruttokansantuloon perustuvat maksusuudet korvattaisiin uudella jakoperusteella, jossa jäsenvaltioiden on maksettava maksuosuus, joka perustuu tiettyinä vuonna tuotetun elintarvikejätteen määrään; katsoo, että nämä omat varat kannustaisivat jäsenvaltioita panemaan täytäntöön toimintapolitiikkoja elintarvikejätteen vähentämiseksi tuotantoketjussa ja kulutusvaiheessa;

Muut tulonlähteet kuin omat varat

30. muistuttaa, että unionin toimintapolitiikkojen tai asetusten täytäntöönpanosta tai unionin rahoittaman infrastruktuurin käytöstä saatavat julkiset tulot olisi oletusarvoisesti ja hyötyjen jakamiseksi siirrettävä unionin talousarvioon omina varoina tai muina tuloina erityisesti silloin, kun jokin unionin toimielin järjestää niiden perimisen, keräämisen ja täytäntöönpanon keskitetysti; kehottaa komissiota ehdotuksia laatiessaan ja parlamenttia ja neuvostoa lainsäädäntövallan käyttäjinä noudattamaan tätä monialaista lähestymistapaa lainsäädäntötyössään;
31. tähdentää, että talousarvion tulojen, jotka muodostuvat veroista, maksuista, mukaan lukien käyttöön otettavan EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) mukaiset viisumivapautuksista perittävät maksut, liikapäästömaksuista, kilpailusakoista,

rikkomuksista määrättävistä seuraamuksista tai vastaavista maksuista, olisi oltava olennainen osa vuotuista talousarviota; toteaa, että perussopimukseen liittyvistä syistä tällaisten muiden tulojen on vain täydennettävä 311 artiklan mukaisia omia varoja, joiden on säilyttävä unionin talousarvion ensisijaisena rahoituslähteenä;

32. kehottaa kiinnittämään huomiota varoihin, jotka saadaan rikostuomioiden yhteydessä ja erityisesti menetetyksi tuomitusta omaisuudesta, kun unionin pakotteita ei ole noudatettu; pyytää komissiota arvioimaan yksityiskohtaisesti, miten tällaiset jäsenvaltioiden viranomaisten keräämät tulot tai seuraamusmaksut voitaisiin siirtää unionin talousarvioon omina varoina; kannattaa ajatusta siitä, että rikollisesta toiminnasta saatavien varojen menetetyksi tuomitsemisesta ja rahaksi muuntamisesta saatavista varoista tehtäisiin unionin omia varoja; kannattaa ajatusta siitä, että Venäjän omaisuuden menetetyksi tuomitsemisesta ja rahaksi muuntamisesta saatavat varat olisivat käytettävissä Ukrainassa toteutettavia hätäapu- ja jälleenrakennustoimia varten; ehdottaa, että tällaiset tulot kanavoitaisiin unionin yleisen talousarvion kautta ja että varmistetaan hallintorakenne, johon Ukrainan parlamentti ja Euroopan parlamentti osallistuvat;

Vaaleilla valittujen edustajien on varmistettava julkisen talouden legitimitetti: perustuslailliset, menettelylliset ja historialliset näkökohdat

33. muistuttaa, että keskustelulla Euroopan yhdentymisen rahoituslähteistä on pitkä ja värikäs historia; muistuttaa, että Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamisesta 18. huhtikuuta 1951 tehdyn Pariisin sopimuksen 49 artiklassa määrätään, että korkealla viranomaisella on valtuudet hankkia tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat varat määräämällä maksuja hiilen ja teräksen tuotannosta ja ottamalla lainaa;
34. korostaa, että Euroopan talousyhteisön perustamisesta 25. maaliskuuta 1957 tehdyn Rooman sopimuksen 201 artiklan mukaan komissio tutkii, millä edellytyksillä jäsenvaltioiden rahoitusosuudet voidaan korvata yhteisön muilla varoilla, erityisesti yhteisestä tullitariffista saaduilla tuloilla, kun tariffi on otettu lopullisesti käyttöön;
35. muistuttaa, että kuuden jäsenvaltion valtion- tai hallitusten johtajat totesivat 2. joulukuuta 1969 pidetyn Haagin huippukokouksen päätteeksi annetussa julkilausumassa sopineensa, että jäsenvaltioiden maksuosuudet korvataan asteittain yhteisöjen omilla varoilla ottaen huomioon kaikki asiaan liittyvät etunäkökohdat, jotta yhteisöjen talousarviot voidaan ajan mittaan rahoittaa kokonaisuudessaan omilla varoilla ja jotta Euroopan parlamentin budjettivaltaa voidaan vahvistaa;
36. pitää valitettavana, että näistä primaarioikeuteen perustuvista velvoitteista huolimatta vuonna 1970 tehdyn Luxemburgin sopimuksen jälkeen on otettu käyttöön vain kaksi uutta omien varojen lähdettä eli bruttokansantuloon perustuva maksuosuus vuonna 1988 ja kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat vuonna 2021;
37. panee merkille bruttokansantuloon perustuvien omien varojen edut, kun otetaan huomioon näiden varojen vakaa ja tasapainottava luonne; pitää valitettavana, että kansalliset maksuosuudet muodostavat jatkuvasti valtaosan omista varoista ja että niiden osuus on nyt noin 80 prosenttia; panee merkille perinteisten ja aitojen omien varojen, erityisesti tullimaksujen, vaatimattoman osuuden, joka on tällä hetkellä noin 13 prosenttia;

38. toteaa, että unionin talousarvion nykyinen rahoitus on vastoin unioni perustajien tarkoitusta ja perussopimusten henkeä;
39. muistuttaa, että parlamenttia on kuultava ennen omia varoja koskevan päätöksen tekemistä; on vakuuttunut siitä, että Euroopan parlamentille olisi annettava vahvempi rooli lainsäädäntö- ja budjettivallan käyttäjänä asiaa koskevassa lainsäädännössä sekä tulo- ja velkatasoa koskevassa vuotuisessa talousarviomenettelyssä; katsoo lisäksi, että Euroopan parlamentilla olisi oltava vahvempi rooli omia varoja koskevassa päätöksentekoprosessissa, jotta varmistetaan unionin julkisen talouden näkyvyys, legitimiys ja demokraattinen vastuuvollisuus;
40. muistuttaa, että omia varoja koskevissa järjestelyissä olisi noudatettava yleisiä yksinkertaisuus-, avoimuus- ja oikeudenmukaisuustavoitteita; toistaa kantansa, jonka mukaan alennukset ja muut korjausmekanismit olisi poistettava;
41. painottaa, että muiden kuin toimielinten väliseen sopimukseen sisältyvään toiseen koriin kuuluvien omien varojen suhteen on edistytävä kiireellisesti; muistuttaa jäsenvaltioita siitä, että vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä koskevat monenkeskiset neuvottelut liittyvät perustavaa laatua olevalla tavalla omia varoja koskeviin neuvotteluihin ja omien varojen riittävään saatavuuteen; on valmis käyttämään kaikkea budjettivaltaansa varmistaakseen, että omien varojen alalla edistytään selkeästi ja tehokkaasti;
- o
- o o
42. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioiden parlamenteille.

7.2.2023

TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

aiheesta ”Omat varat: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle”
(2022/2172(INI))

Valmistelija (*): Rasmus Andresen

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 57 artikla

EHDOTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311 artiklan mukaisesti unionin on huolehdittava siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat; ottaa huomioon, että kyseisen artiklan mukaan EU:n talousarvio on rahoitettava kokonaisuudessaan unionin omin varoin, sanotun kuitenkin rajoittamatta muita tuloja;
- B. ottaa huomioon, että komission joulukuussa 2021 ehdottamilla omilla varoilla on tarkoitus kattaa osa NextGenerationEU-välineen lainojen takaisinmaksusta vuodesta 2028 alkaen ja siten rajoittaa covid-19-pandemian vaikutusta kansallisiin talousarvioihin, jotta tulevat sukupolvet eivät joudu kantamaan taloudellista taakkaa talouden elpymissuunnitelman rahoittamisesta; ottaa huomioon, että uusilla omilla varoilla varmistetaan NextGenerationEU-välineen takaisinmaksusuunnitelman kestävyys ja vahvistetaan EU:n uskottavuutta rahoitusmarkkinoilla; toteaa, että NextGenerationEU-välineen lainat on maksettava takaisin ja että EU:n pitkän aikavälin haasteet ovat lisääntymässä, minkä vuoksi EU:n omien varojen järjestelmää on arvioitava uudelleen siten, että hyödynnetään aitojen omien varojen koko potentiaalia EU:n talousarvion kestävän rahoituksen varmistamiseksi pitkällä aikavälillä;
- C. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on johtanut vakavaan humanitaariseen kriisiin ja aiheuttanut erittäin voimakkaan maailmanlaajuisen taloudellisen ja sosiaalisen häiriön, jonka kestosta ei ole varmuutta;
- D. ottaa huomioon, että 16. joulukuuta 2020 tehdyssä oikeudellisesti sitovassa toimielinten välisessä sopimuksessa määrätään uusien omien varojen etenemissuunnitelman täytäntöönpanosta, mukaan lukien omien varojen toinen kori, jota on määrä ehdottaa

kesäkuuhun 2024 mennessä; ottaa huomioon, että toimielimet ovat sitoutuneet vilpittömään ja avoimeen yhteistyöhön ja etenemissuunnitelman toteuttamiseen;

- E. ottaa huomioon, että uusien omien varojen ensimmäinen kori perustuu äskettäin hyväksytyyn EU:n päästökauppajärjestelmään, hiilirajamekanismiin ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja G20-maiden perustaman BEPS-toimenpiteitä koskevan osallistavan kehityksen ensimmäisen pilarin nojalla kerättävien tulojen osuuteen;
 - F. ottaa huomioon, että 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa todetaan, että komissio voisi sisällyttää uusien omien varojen toiseen koriin finanssitransaktioveron ja yrityssektoriin liittyvän rahoitusosuuden tai uuden yhteisen yhteisöveropohjan;
 - G. ottaa huomioon, että komissio ilmoitti ehdotuksesta yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevaksi kehukseksi (BEFIT), joka on otettava huomioon kaikissa aloitteissa;
 - H. toteaa, että unionin talousarvion tulopuolen on vastattava EU:n keskeisiä tavoitteita ja politiikkoja; katsoo, että nykyinen omien varojen järjestelmä edistää näitä tavoitteita vain melko rajoitetusti;
 - I. ottaa huomioon, että Euroopan tulevaisuuskonferenssissa Euroopan unionin kansalaiset ehdottivat unionin talousarvion vahvistamista uusien omien varojen avulla;
1. panee merkille, että 16. joulukuuta 2020 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen sisältyvän oikeudellisesti sitovan etenemissuunnitelman mukaan komission on ehdotettava vaikutustenarviointien perusteella uusien omien varojen toista koria kesäkuuhun 2024 mennessä; panee tyytyväisenä merkille, että komissio on ilmoittanut esittelevänsä lopulta tämän toisen korin vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä, ja odottaa, että komissio pitää tämän lupauksen;
 2. on huolestunut siitä, että mitään ensimmäisen korin uusista omista varoista ei ole vielä otettu käyttöön, koska komission ehdotus on viivästynyt;
 3. suhtautuu myönteisesti 18. joulukuuta 2022 tehtyyn alustavaan sopimukseen päästökauppajärjestelmän uudistuksesta ja hiilirajamekanismista ja toteaa, että komission mukaan tämä alustava sopimus muodostaa vankan perustan uusien omien varojen koskevien neuvottelujen vauhdittamiselle; kehottaa siksi neuvostoa etenemään mahdollisimman nopeasti näiden välineiden käyttöönotossa EU:n talousarvion omina varoina; katsoo, että tämä on erityisen kiireellistä ottaen huomioon, että NextGenerationEU-väline suunniteltiin sen lähtökohdan perusteella, että se maksettaisiin takaisin uusilla omilla varoilla; toteaa, että ensimmäinen kori koostuu ympäristöön liittyvistä maksuista ja että onnistuessaan niiden pitäisi luonteensa vuoksi vähentyä ajan mittaan;
 4. on huolissaan siitä, että omien varojen ensimmäinen kori ei tuota odotettuja tuloja (arviolta 15 miljardia euroa vuodessa vuoteen 2058 saakka) useista syistä; panee lisäksi merkille, että NextGenerationEU-välineeseen tarvittavan rahoituksen lisäksi unioni tarvitsee lisävaroja auttaakseen Ukrainaa taloudellisesti ja lieventääkseen edelleen Venäjän Ukrainaa vastaan käymän perusteettoman ja provosoimattoman sodan

vaikutuksia unioniin; muistuttaa, että komissio on todennut, että Euroopassa käytävän sodan aiheuttamat odottamattomat tarpeet ylittävät selvästi nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä käytettävissä olevat varat;

5. korostaa, että EU:n aitojen uusien omien varojen kerääminen ei ole itsetarkoitus; korostaa lisäksi, että omat varat ovat keskeinen tekijä unionin poliittisten painopisteiden täytäntöönpanossa;
6. korostaa, että uusien omien varojen käyttöönotto takaisi EU:n talousarvion pitkän aikavälin kestävä rahoituksen, jotta varmistetaan, ettei EU:n uusia painopisteitä rahoiteta arvokkaiden EU:n ohjelmien ja politiikkatoimien kustannuksella, ja vältetään unionin ohjelmien tulevat leikkaukset, jotka heikentäisivät pitkän aikavälin suunnittelun tarkoitusta; korostaa siksi, että EU:n uusien omien varojen määrän on oltava riittävä kattamaan EU:n joukkovelkakirjojen velanhoito ja korot mutta myös ylläpitämään ja helpottamaan tarvittavia investointeja vuoden 2026 jälkeen EU:n talouden muutoksen rahoittamiseksi, mukaan lukien EU:n asianmukainen reagointi Yhdysvaltain inflaation alentamista koskevaan lakiin;
7. korostaa lisäksi, että uusien omien varojen käyttöönotto vahvistaa EU:n finanssipoliittista itsenäisyyttä ja riippumattomuutta ja tuottaa pysyviä etuja paitsi EU:n politiikkojen toteuttamisessa myös sen varmistamisessa, että unioni on uskottava ja älykäs velan liikkeeseenlaskija NextGenerationEU-välineen rahoituksen yhteydessä;
8. kehottaa komissiota arvioimaan uudelleen omien varojen ensimmäisen korin vuoden 2023 loppuun mennessä ja tekemään vaikutustenarvioinnin sekä aloittamaan vaihtoehtoisten varojen kehittämisen erityisesti OECD:n ja G20-maiden ensimmäisen pilarin uudistuksesta saatavien varojen takaamiseksi;
9. palauttaa mieliin 23. marraskuuta 2022 antamansa kannan ehdotukseen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 muuttamisesta¹ ja painokkaan vaatimuksensa ehdottaa digitaaliveroa tai vastaavaa toimenpidettä, ellei OECD:n ja G20-maiden tasolla synny sopimusta vuoden 2023 loppuun mennessä;
10. pitää valitettavana, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä ei ole joustavuutta, mikä vaikeuttaa tehokkaiden eurooppalaisten ratkaisujen kehittämistä uusiin haasteisiin, kuten Yhdysvaltojen inflaation alentamista koskevasta laista johtuvaan tasapuolisten toimintaedellytysten puutteeseen; korostaa, että omat varat ovat ratkaisevan tärkeitä näihin uusiin haasteisiin vastaamisessa, myös nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen seuraavan tarkistuksen yhteydessä;
11. kehottaa komissiota esittämään kunnianhimoisia ehdotuksia uusien omien varojen toiseksi koriksi ja varmistamaan, että ne tuottavat riittävästi tuloja unionin kasvaviin tarpeisiin, ja kehottaa jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä; painottaa, että uusien omien varojen on oltava oikeasuhteisia, tasapainoisia ja oikeudenmukaisia kaikkien jäsenvaltioiden kannalta ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion koon ja taloudellisen

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0404.

vallan ja että niiden on perustuttava toimenpiteisiin, jotka edellyttävät koordinoitua eurooppalaista lähestymistapaa;

12. kehottaa komissiota sisällyttämään rahoituspalvelut ja rahoitustoimet omien varojen toiseen koriin; kehottaa näin ollen komissiota harkitsemaan EU:n laajuista finanssitransaktioveroa;
13. kehottaa komissiota pohtimaan vuoden 2011 finanssitransaktioveromallinsa rajoja ja esteitä ja varmistamaan kaikkien jäsenvaltioiden tuen; korostaa, että kaikkiin ehdotuksiin olisi liitettävä perusteellinen vaikutustenarviointi, niillä olisi edistettävä EU:n poliittisia tavoitteita ja niissä olisi noudatettava EU:n toissijaisuusperiaatetta;
14. kehottaa komissiota arvioimaan lisävaihtoehtoina yhteistä ja standardoitua lähdeverokehystä tai valmisteveroa, jota sovelletaan yritysten osakkeiden takaisinostoon, kuten Yhdysvaltojen inflaation alentamista koskevassa laissa ehdotetaan; kehottaa tässä yhteydessä komissiota arvioimaan tällaisen valmisteveron mahdollisia vaikutuksia sisämarkkinoihin ennen ehdotusten antamista;
15. kehottaa komissiota esittämään yrityssektoriin liittyvän rahoitusosuuden tai uuden yhteisen yhteisöveropohjan yhteydessä arvioinnin ja harkitsemaan omia varoja, jotka liittyvät joko tulevassa verotusoikeuksien oikeudenmukaisempaa jakautumista jäsenvaltioiden välillä edistävässä BEFIT-ehdotuksessa määritettävään tulojen osuuteen tai tulojen osuuteen, joka määritetään OECD-johtoisen maailmanlaajuisen verosopimuksen täytäntöönpanemiseksi hyväksytyssä vähimmäisverodirektiivissä²; korostaa, että kaikissa tällaisissa omista varoissa on otettava huomioon maailmanlaajuisen verosopimuksen ensimmäisen ja toisen pilarin täytäntöönpanon vaikutus tulojen jakamiseen jäsenvaltioissa; varoittaa, että jos BEFITiä koskevia neuvotteluja ei saada päätökseen kohtuullisessa ajassa, komission olisi harkittava muita suuryrityksiltä saatavien tulojen lähteitä; korostaa tässä yhteydessä yritysten kilpailukykyä ja maailmanlaajuisen veroneuvottelujen tilannetta;
16. kehottaa viimeaikaisten taloudellisten haasteiden valossa komissiota ja jäsenvaltioita ennakoimaan tulevaisuutta ja ottamaan huomioon EU:n lisääntyneen rahoitustarpeen sekä arvioimaan uusia ja innovatiivisia omia varoja EU:n vihreiden ja digitaalisten tavoitteiden mukaisesti, jotta voidaan varmistaa EU:n kilpailukyky ja torjua eriarvoisuutta unionissa sosiaalisesti oikeudenmukaisen vihreän ja digitaalisen siirtymän takaamiseksi;
17. kehottaa tässä yhteydessä komissiota ja neuvostoa tyydyttämään lisääntyneet rahoitustarpeet sen jälkeen, kun Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan vaikutuksia EU:n nykyisiin politiikkoihin on analysoitu perusteellisesti, ja ottamaan huomioon uudet tarpeet; ehdottaa, että komissio ja jäsenvaltiot esittävät uusia omia varoja, jotka ovat samankaltaisia kuin kierrättämättömään muovijätteeseen perustuva rahoitusosuus;
18. toteaa, että EU:n talousarvion nykyiset arvonlisäveroperusteiset omat varat ovat tärkeässä asemassa; muistuttaa, että arvonlisäverovajeeseen ja veropetoksiin puuttumisen olisi oltava unionille ja jäsenvaltioille ehdoton painopiste covid-19-

² Komission ehdotus neuvoston direktiiviksi monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa (COM(2021)0823).

pandemian jälkeisessä taloudessa; panee tältä osin tyytyväisenä merkille Euroopan syyttäjänviraston onnistuneen suurpaljastuksen, joka koski arviolta 2,2 miljardin euron arvosta arvonlisäveropetoksia tehneitä järjestäytyneitä rikollisryhmiä; panee merkille 8. joulukuuta 2022 annetut lainsäädäntöehdotukset EU:n arvonlisäverojärjestelmän parantamisesta;

19. muistuttaa, että omia varoja koskevissa järjestelyissä olisi noudatettava yleisiä yksinkertaisuus-, avoimuus- ja oikeudenmukaisuustavoitteita.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	31.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 37 -: 12 0: 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andželika Anna Moždžanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

37	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão, Mick Wallace
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen

12	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Anđželika Anna Mozdžanowska, Dorien Rookmaker
ID	Gunnar Beck, France Jamet
NI	Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos
PPE	Jessica Polfjärd
Renew	Nicola Beer, Andreas Glück, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen

4	0
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Frances Fitzgerald
Renew	Ondřej Kovařík

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

27.1.2023

PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

omista varoista: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle
(2022/2172(INI))

Valmistelija: Helmut Scholz

EHDOTUKSET

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311 artiklan mukaisesti unionin on huolehdittava siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat; ottaa huomioon, että saman artiklan mukaisesti talousarvio on rahoitettava kokonaisuudessaan unionin omin varoin sanotun kuitenkin rajoittamatta muita tuloja;
- B. ottaa huomioon, että bruttokansantuloon perustuvat osuudet muodostavat noin 75 prosenttia unionin talousarviosta, joten unionin politiikat voivat riippua jäsenvaltioiden talousarviopäätöksistä; ottaa huomioon, että unionin talousarviota rahoitetaan myös tullimaksuista ja arvonlisäverosta saatavilla aidoilla omilla varoilla, ja toteaa, että jäsenvaltioilla on tapana pitää näitä unionin talousarvioon maksaminaan kansallisina rahoitusosuuksina;
- C. ottaa huomioon, että Euroopan tulevaisuuskonferenssissa unionin kansalaiset ehdottivat sekä unionin talousarvion vahvistamista uusilla varoilla¹ että sitä, että parlamentin olisi päätettävä unionin talousarviosta samalla tavalla kuin kansallisilla parlamenteilla on oikeus päättää talousarviosta kansallisella tasolla²;
- D. toteaa, että unionin tuomioistuin on katsonut, että ”parlamentin budjettivallan käyttäminen täysistunnossa on (...) perustavanlaatuinen hetki Euroopan unionin demokraattisessa elämässä”³;

¹ Euroopan tulevaisuuskonferenssi, 16. ehdotus.

² Euroopan tulevaisuuskonferenssi, 39. ehdotus.

³ [Unionin tuomioistuimen tuomio 2.10.2018, Ranskan tasavalta v. Euroopan parlamentti, asia C-73/17](#),

- E. toteaa, että unionin talousarvion luottoluokitus on erittäin vahva, ja katsoo, että unionin rahoituksen ja unionin politiikkojen välinen yhteys olisi tehtävä näkyvämmäksi unionin kansalaisille;

Tarvitaan enemmän aitoja omia varoja

1. panee merkille, että uusien aitojen omien varojen käyttöönotto on jäljessä aikataulusta, joka vahvistettiin 16. joulukuuta 2020 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁴ liitteessä II olevassa oikeudellisesti sitovassa etenemissuunnitelmassa; muistuttaa, että asiassa on edettävä ripeästi; kehottaa siksi neuvostoa hyväksymään viipymättä uusien aitojen omien varojen ensimmäisen korin;
2. katsoo, että aitojen omien varojen avulla unionin olisi kyettävä maksamaan takaisin Next Generation EU -välinettä varten otettu yhteinen velka ja velan korot; on huolissaan siitä, että aitojen omien varojen ensimmäinen kori ei tuota riittävästi tuloja Next Generation EU -välinettä varten otetun lainan takaisin maksamiseksi; panee merkille komission sitoumuksen esittää ehdotus uusien omien varojen toisesta korista vuoden 2023 loppuun mennessä; korostaa siksi, että aitojen omien varojen toisen korin on oltava kunnianhimoinen ja tuotettava riittävät tulot; muistuttaa vaatimuksestaan, että näiden uusien omien varojen on oltava aitoja ja innovatiivisia ja niihin on sisällyttävä esimerkiksi finanssitransaktioveroa ja yrityssektoriin liittyvää rahoitusosuutta koskevat ehdotukset sekä tuloja, joilla on tarkoitus tukea unionin politiikkoja, kuten vihreää ja digitaalista siirtymää; toteaa jälleen, että komission olisi tehtävä lainsäädäntöehdotus digitaaliverosta tai samankaltaisesta toimenpiteestä, jos Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön / G20-maiden osallistavan kehityksen ensimmäistä pilaria koskevan sopimuksen täytäntöönpanossa ei edistytäkään; katsoo, että unionin politiikkatoimien täytäntöönpanosta saatavat tulot olisi otettava unionin talousarvioon yleisinä tuloina;
3. korostaa, että tarvitaan kiireellisesti uusia aitoja omia varoja (eli uusia tuloja) unionin talousarvion kestävyuden ja riippumattomuuden parantamiseksi, jotta unioni voi toteuttaa politiikkansa sekä varmistaa asemansa uskottavana ja pätevänä lainan liikkeeseenlaskijana yhä joustavammin ja aidosti suvereenina yhteisönä;
4. on vahvasti sitä mieltä, että unionin aitojen omien varojen merkitys ja niiden vaikutus kansalaisten jokapäiväiseen elämään olisi ilmaistava selkeämmin ja selitettävä kansalaisille;
5. painottaa, että uusien aitojen omien varojen lisääminen olisi yhdistettävä jäsenvaltioiden maksamien bruttokansantuloon perustuvien osuuksien asteittaiseen pienentämiseen; toteaa jälleen, että kansallisista hyvityksistä olisi luovuttava;
6. kehottaa komissiota ehdottamaan jatkuvasti uusia vakaita ja kestäviä aitoja omia varoja osallistavan ja joustavan prosessin avulla; odottaa asiaa koskevia komission ehdotuksia ja kannattaa tehostettua toimielinten välistä yhteistyötä Euroopan strategisen riippumattomuuden rahaston perustamiseksi vastauksena kriiseihin ja ulkoisiin häiriöihin;

[ECLI:EU:C:2018:787, 35 kohta.](#)

⁴ [EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.](#)

7. korostaa, että käytäntö, jossa koheesiopolitiikkaan osoitettuja varoja siirretään hätätoimien rahoittamiseksi muihin välineisiin, kuten elpymis- ja palautumistukivälineeseen, uhkaa horjuttaa unionin pitkän ja lyhyen aikavälin politiikkatavoitteiden välistä tasapainoa;

Omien varojen hyväksymisen avoimuuden ja demokraattisen valvonnan lisääminen

8. kehottaa tämän osalta muuttamaan SEUT-sopimuksen 311 artiklan 3 kohtaa, jotta parlamentti voi osallistua uusien omien varojen hyväksymisestä tehtäviin päätöksiin; korostaa, että nykyinen erityinen lainsäätämisyjärjestys, joka edellyttää neuvoston yksimielisyyttä ja ratifiointia kaikissa jäsenvaltioissa, heikentää merkittävästi unionin kykyä toimia niin nopeasti kuin on tarpeen;
9. pitää valitettavana, että unionin talousarvion ulkopuolelle perustetaan järjestelmällisesti sen ulkopuolella käytettäviä välineitä, rahastoja ja yhteisiä lainanotto-ohjelmia, Next Generation EU -väline mukaan lukien, joita parlamentti ei tämän vuoksi valvo; vaatii, että parlamentti osallistuu kaikissa tapauksissa täysimääräisesti ja tasavertaisesti neuvoston kanssa;
10. kehottaa lisäksi soveltamaan tavallista lainsäätämisyjärjestystä omista varoista tehdyn päätöksen täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymiseen ja antamaan parlamentille täyden budjettivallan;

Mahdolliset muut tulolähteet

11. kehottaa luomaan pysyvän ja kestävä mekanismin, jotta EU voi ottaa velkaa unionin politiikkatoimien ja ohjelmien rahoittamiseksi aloilla, joilla saadaan selvää EU:n tason lisäarvoa, esimerkiksi terveysunionin ja/tai aidon energiaunionin rahoittaminen; ehdottaa, että mekanismilla olisi varmistettava, että EU:n talousarviota voidaan mukauttaa paremmin ja että sillä voidaan vastata nopeasti yksittäisiin kriiseihin ja niiden seurauksiin noudattaen samalla toissijaisuusperiaatetta;
12. kehottaa vastaavasti tarkistamaan perussopimuksia ja kasvattamaan pysyvästi omien varojen enimmäismäärää;

Rahoituskapasiteetti

13. katsoo, että unionin rahoituskapasiteettia olisi kasvatettava kohti aitoa fiskaaliunionia ja sen veronkierron torjuntaa olisi vahvistettava.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	25.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 14 -: 3 0: 7
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Esteban González Pons, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Max Orville, Domènec Ruiz Devesa, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Nathalie Colin-Oesterlé, Pascal Durand, Seán Kelly, Jaak Madison, Maite Pagazaurtundúa
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Leszek Miller

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

14	+
RENEW	Charles Goerens, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Pascal Durand, Leszek Miller, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
THE LEFT	Helmut Scholz
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

3	-
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Jaak Madison

7	0
PPE	Nathalie Colin Oesterlé, Salvatore De Meo, Esteban González Pons, Seán Kelly, Sven Simon, Loránt Vincze, Rainer Wieland

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN KIRJE

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: Lausunto aiheesta ”Omat varat: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle” (2022/2172(INI))

Arvoisa puheenjohtaja,
Arvoisa Johan Van Overtveldt

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan (ENVI) koordinaattorit päättivät 12. syyskuuta 2022, että ENVI-valiokunta antaa kirjeen muodossa lausunnon aiheesta ”*Omat varat: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle*” (2022/2172(INI)). Koska toimin sekä ENVI-valiokunnan puheenjohtajana että tämän lausunnon valmistelijana, toimitan teille päätöslauselman kohtien muodossa ENVI-valiokunnan näkemykset, jotka valiokunta hyväksyi kokouksessaan 9. helmikuuta 2023¹ ja jotka pyydän valiokuntaanne ystävällisesti ottamaan huomioon:

1. palauttaa mieliin, että on tarpeen luoda aitojen uusien EU:n omien varojen järjestelmä, joka täydentää nykyistä järjestelmää ja auttaa varmistamaan riittävän ja suuremman EU:n rahoituksen tärkeisiin ohjelmiin, jotka liittyvät muun muassa ympäristöön, ilmastotoimiin, biologiseen monimuotoisuuteen, terveyteen ja elintarvikkeiden turvallisuuteen, ja tuottaa samalla riittävästi resursseja Next Generation EU -välineen velkojen takaisinmaksua varten; pitää valitettavana, että uusien EU:n omien varojen käyttöönotto on jäljessä aikataulusta; katsoo, että häiriönsietokykyisempi ja riippumattomampi rahoitus voi vauhdittaa entisestään EU:n muuntumista

¹ Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Pascal Canfin (puheenjohtaja), Bas Eickhout (varapuheenjohtaja), Anja Hazekamp (varapuheenjohtaja), César Luena (varapuheenjohtaja), Marian-Jean Marinescu (varapuheenjohtaja), João Albuquerque, Eric Andrieu, Mathilde Androuët, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Michael Bloss, Karolin Braunsberger-Reinhold, Delara Burkhardt, Traian Băsescu, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Clare Daly, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Jens Geier, Helmut Geuking, Andreas Glück, Nicolás González Casares, Catherine Griset, Robert Hajšel, Teuvo Hakkarainen, Niclas Herbst, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Billy Kelleher, Ska Keller, Beata Kempa, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Karsten Lucke, Sara Matthieu, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Johan Nissinen, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Sirpa Pietikäinen, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Manuela Ripa, María Soraya Rodríguez Ramos, Robert Roos, Sándor Rónai, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraki, Véronique Trillet-Lenoir, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Jörgen Warborn, Pernille Weiss, Sarah Wiener, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Jadwiga Wiśniewska, Tiemo Wölken, Anna Zalewska.

oikeudenmukaiseksi ja vauraaksi yhteiskunnaksi, jonka talous on moderni, resurssitehokas, kestävä ja kilpailukykyinen, jossa kasvihuonekaasujen nettopäästöistä päästään eroon viimeistään vuoteen 2050 mennessä ja jossa talouskasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä;

2. katsoo, että EU:n uusista omista varoista saatavilla lisätuloilla olisi korjattava vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen nykyisen rahoitusjärjestelmän tiettyjä rakenteellisia puutteita, etenkin kun otetaan huomioon rahoitus unionin ympäristö-, terveys- ja ilmastopoliittisiin tavoitteisiin (mukaan lukien osana 55-valmiuspakettia hyväksytyin unionin lainsäädännön täytäntöönpano) sekä unionin tavoitteisiin vähentää nopeasti riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista (esimerkiksi RePowerEU-suunnitelman mukaisesti) ja lopulta luopua niistä vaiheittain kaikilla unionin politiikan aloilla;
3. katsoo ehdottomasti, että hyvin määriteltyä osuutta EU:n uudistetun ja laajennetun päästökauppajärjestelmän huutokauppataloista sekä hyvin määriteltyä osuutta hiilirajamekanismin ja OECD:n/G20:n sopimuksen ensimmäisen pilarin tuloista olisi käytettävä omina varoina mahdollisimman pian unionin talousarvion kasvattamiseksi, jotta voidaan tarjota riittävä rahoitus sosiaaliseen ilmastorahastoon, kattaa lainakustannukset [Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 muuttamisesta annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom).../...] mukaisesti ja estää merkittävät vähennykset, jotka vaarantaisivat unionin ohjelmat tulevassa monivuotisessa rahoituskehityksessä; korostaa, että päästökauppajärjestelmään, hiilirajamekanismiin ja OECD:n ensimmäiseen pilariin perustuvat uudet omat varat eivät todennäköisesti riitä varmistamaan vakaata EU:n omien varojen järjestelmää;
4. painottaa, että edellä mainittujen omien varojen tehokasta käyttöönottoa ei ole taattu; korostaa erityisesti, että OECD:n/G20:n sopimuksen ensimmäisen pilarin täytäntöönpano edellyttää kolmansien maiden osallistumista eikä se ole varmaa; kehottaa komissiota arvioimaan säännöllisesti kaikkien omien varojen ja etenkin OECD:n ensimmäisen pilarin käyttöönoton edistymistä; katsoo, että jos tämä ei toteudu, komission olisi esitettävä ehdotus EU:n digitaaliverosta
5. tähdentää siksi, että jos hankitut omat varat eivät vastaa odotuksia siten, että niillä voitaisiin vastata unionin talousarvion tarpeisiin ja täyttää elpymiseen liittyvät velvoitteet, näiden puutteiden korjaamiseksi toteutetaan toimia, jotka voivat olla uusia tehostettuja omia varoja koskevia ehdotuksia tai muita keinoja;
6. painottaa, että ilmastoon ja ympäristöön liittyvistä EU:n omista varoista saatavat tulot vähenevät väistämättä, kun unioni ja sen kauppakumppanit vähentävät päästöjä ja saavuttavat korkeamman kiertotalouden tason; korostaa tässä yhteydessä, että komission olisi ennakoitava tätä ja varattava lisää omia varoja tämän vähenemisen kompensoimiseksi, jotta voidaan tarjota vakaa, ennakoitavissa oleva ja kestävä EU:n omien varojen virta, joka soveltuu unionin tarpeisiin;

7. kehottaa siksi ottamaan mahdollisimman pian käyttöön toisen omien varojen korin, johon voisi sisältyä sellaisia aloitteita kuin finanssitransaktiovero, tulevaan yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä annettavaan ehdotukseen liittyvät varat, yrityssektoriin liittyvä rahoitusosuus ja uusi yhteinen yhteisöveropohja, kryptovaroja koskeva vero, energiaverodirektiivin tarkistukseen perustuvat omat varat tai fossiilisten polttoaineiden alan solidaarisuusmaksu;
8. muistuttaa, että muovia koskevat omat varat ovat olleet käytössä 1. tammikuuta 2021 alkaen; katsoo, että tämän rahoituksen yksinkertaisempi täytäntöönpano ja sen soveltamisalan laajentaminen lisääisivät sen tehokkuutta ja auttaisivat selkeämmin pääsemään tavoitteeseen vähentää muovipakkauksia EU:ssa; toteaa, että vuoden 2021 ensimmäisten tietojen perusteella, jotka jäsenvaltioiden on toimitettava tämän vuoden heinäkuuhun mennessä, komission olisi esitettävä kertomus, joka sisältää näihin tietoihin perustuvat päivitettyt ennusteet, ottaen huomioon muovijätteen ja sen kierrätyksen tarkistettut laskentamenetelmät; kehottaa selvittämään mahdollisuutta ottaa käyttöön uusia omia varoja, jotka liittyvät muihin jätelajeihin kuin muovipakkausjätteeseen, koska siten voitaisiin muun muassa kannustaa jäsenvaltioita lisäämään materiaalien hyödyntämiseen päätyvän jätteen osuutta ja siten edistää kiertotalouden tavoitetta;
9. palauttaa mieliin unionin talousarviositoumukset, jotka koskevat ilmastonmuutoksen torjuntaa ja biologisen monimuotoisuuden suojelua, ja muistuttaa YK:n vuoden 2022 sopeutumiseroja koskevan raportin simulaatioista, jotka osoittavat, että ilmastonmuutoksesta johtuviin uusiin elinoloihin sopeutumisesta aiheutuvat keskimääräiset vuosikustannukset ovat kolminkertaistuneet viime vuosina; pitää valitettavana, ettei ole mahdollista jäljittää, kuinka suuri osa unionin talousarviosta käytetään sopeutumiseen, koska menetelmä puuttuu, ja pyytää komissiota ja ilmastonmuutosta käsittelevää eurooppalaista tieteellistä neuvottelukuntaa kehittämään sellaisen; pitää valitettavana, että EU:n talousarviossa jäsenvaltioiden BKTL-maksuosuuksien 1 prosentin osuus ylittyy ja että BKTL-maksuosuuksien olisi oltava lähempänä viittä prosenttia, jotta voidaan vastata riittävällä tavalla uusiin haasteisiin vastaaminen; katsoo, että tämän rahoitusvajeen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää omia varoja, jotta voidaan tukea EU:n kansalaisia reilussa ja oikeudenmukaisessa siirtymässä ilmastoneutraaliuteen siten, että ketään ei jätetä jälkeen;
10. palauttaa mieliin, että elpymis- ja palautumistukivälineellä on edistettävä biologisen monimuotoisuuden ja ilmastotoimien valtavirtaistamista unionin politiikoissa; panee merkille, että useilla kansallisilla elpymis- ja palautumissuunnitelmilla edistetään biologista monimuotoisuutta ja ilmastotoimia, mutta vaatii jäsenvaltioita käyttämään elpymis- ja palautumistukivälinettä enemmän biologisen monimuotoisuuden ja ilmastotoimien parantamiseen; painottaa, että kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien toimenpiteiden toteutusta on tärkeää seurata luokitusjärjestelmäasetuksessa määritellyn ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistetun ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamisen näkökulmasta; pitää ilmastoasioiden ja biologisen monimuotoisuuden kunnianhimoisempaa valtavirtaistamista olennaisen tärkeänä, jotta saavutetaan tavoitteet, jotka on asetettu eurooppalaisessa ilmastolaissa, kahdeksannessa ympäristöalan toimintaohjelmassa, vuoteen 2030 ulottuvassa EU:n

biodiversiteettistrategiassa ja ehdotuksessa luonnon ennallistamista koskevaksi laiksi, ja katsoo, että erityisesti luontokadon torjuminen ja ekosysteemien ennallistaminen ansaitsevat ja edellyttävät lisärahoitusta ja tarkempaa biologisen monimuotoisuuden valtavirtaistamista kaikkiin EU:n ohjelmiin, etenkin yhteisessä maatalouspolitiikassa;

11. korostaa tarvetta parantaa edelleen EU:n talousarvion avoimuutta; pitää avoimuutta yhtenä avaintekijänä pyrittäessä lisäämään kansalaisten luottamusta hyväksytyihin toimenpiteisiin.

Olen lähettänyt vastaavan kirjeen José Manuel FERNANDESille ja Valérie HAYERille, jotka ovat BUDG-valiokunnan aiheesta ”Omat varat: uusi alku EU:n rahoitukselle – uusi alku Euroopalle” laatiman mietinnön esittelijät.

Ystävällisin terveisin

Pascal Canfin

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	17.4.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 28 -: 5 0: 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, David Cormand, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Hervé Juvin, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anna-Michelle Asimakopoulou, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Fabienne Keller, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Jérémy Decerle, Elena Kountoura, Angelika Winzig, Željana Zovko

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

28	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Željana Zovko
Renew	Olivier Chastel, Jérémy Decerle, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Victor Negrescu
The Left	Elena Kountoura
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Francisco Guerreiro, Nicolae Ştefănuţă

5	-
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

4	0
ID	Matteo Gazzini, Valentino Grant
PPE	Niclas Herbst, Monika Hohlmeier

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää